

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 1009

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 6 noiembrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
D E C R E T E	
1.360. — Decret privind acreditarea unui ambasador	2
1.361. — Decret privind conferirea Ordinului <i>Virtutea Militară</i>	2
1.362. — Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Serviciul Credincios</i>	3
1.363. — Decret privind conferirea Ordinului <i>Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social</i>	3
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ţ I D E C A S A Ţ I E ȘI J U S T I Ţ I E	
Decizia nr. 63 din 2 octombrie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	4–13
R E P U B L I C Ă R I	
Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane	14
Legea nr. 333/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană	15–16

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind acreditarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Dan-Horia Maxim, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Populară Chineză, se acreditează și în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Mongolia, cu reședința la Beijing.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 6 noiembrie 2023.
Nr. 1.360.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind conferirea Ordinului *Virtutea Militară*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 8 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 459/2002 privind Ordinul *Virtutea Militară* și Medalia *Virtutea Militară*, cu modificările ulterioare,

în semn de apreciere a rezultatelor importante obținute de personalul unității în îndeplinirea misiunilor specifice, pentru contribuția adusă la promovarea imaginii Armatei României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul *Virtutea Militară* în grad de *Ofițer*, cu însemn de pace, pentru militari, Drapelului de Luptă al Regimentului 52 Artilerie „General Alexandru Tell”.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 6 noiembrie 2023.
Nr. 1.361.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului Național *Serviciul Credincios*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

în semn de înaltă apreciere pentru contribuția deosebită avută la susținerea dialogului politic, economic și cultural dintre România și Japonia, angajându-se profund și dedicat la ridicarea relațiilor bilaterale la nivel de Parteneriat Strategic,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Mare Cruce* Excelenței Sale domnului Hiroshi Ueda, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Japoniei în România.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 6 noiembrie 2023.
Nr. 1.362.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului *Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (3), ale art. 7 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 107/2020 privind instituirea Ordinului *Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social*,

în semn de apreciere pentru altruismul, devotamentul și profesionalismul dovedite în cei 20 de ani de activitate dedicată promovării diversității și incluziunii persoanelor cu dizabilități intelectuale prin intermediul sportului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul *Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social* în grad de *Cavaler* Fundației Special Olympics din România.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 6 noiembrie 2023.
Nr. 1.363.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 63

din 2 octombrie 2023

Dosar nr. 1.714/1/2023

Carmen Elena Popoiag	— președintele delegat al Secției I civile — președintele completului
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tirică	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Bâldean	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.714/1/2023, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023 (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Carmen Elena Popoiag, președintele delegat al Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.382/278/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

6. Magistrat-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat părților conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere de către părți. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus concluzii scrise, înregistrate la 26 septembrie 2023.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Carmen Elena Popoiag, președintele completului, acordă cuvântul reprezentantei procurorului general asupra sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

8. Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin susține concluziile formulate în scris, apreciind că sesizarea de față este inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția noutății, întrucât chestiunile de drept au primit o dezlegare neunitară în practica judiciară o perioadă îndelungată de timp, iar scopul acestui mecanism nu mai poate fi atins. În plus, ultima întrebare din sesizare nu îndeplinește cerința legăturii cu soluția ce urmează a fi dată în cauză.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentanta procurorului general, doamna judecător Carmen Elena Popoiag, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

10. Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 5 mai 2023, în Dosarul nr. 3.382/278/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” din cuprinsul art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are în vedere numai persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă sau se va interpreta în maniera chiar și o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură de protecție pe o durată maximă poate cere revocarea ordinului de protecție emis împotriva sa;

Dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” prevăzută de art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 este imperativă și se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ, așa cum sunt prevăzute în art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003;

Dacă o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse;

Care este termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului ce se declară împotriva sentinței civile prin care se dispune admiterea sau respingerea cererii de revocare a ordinului de protecție: 3 zile de la pronunțarea hotărârii sau 30 de zile de la comunicarea hotărârii?

11. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 16 iunie 2023 cu nr. 1.714/1/2023, termenul de judecată fiind stabilit pentru data de 2 octombrie 2023.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

12. Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 15 octombrie 2020, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 217/2003):

„Art. 49. — (1) Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.

(2) *Revocarea se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:*

a) *agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse;*

b) *agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii;*

c) *dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5.*

(3) *Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a unității de poliție care a pus în executare ordinul de protecție a cărui revocare se solicită. Participarea procurorului este obligatorie.”*

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

13. Prin Sentința civilă nr. 2.496 din 21 aprilie 2023, pronunțată de Judecătoria Petroșani în Dosarul nr. 3.382/278/2023, s-a respins, ca inadmisibilă, cererea formulată de petent la 20 aprilie 2023, având ca obiect revocarea ordinului de protecție dispus prin Sentința civilă nr. 1.566 din 9 martie 2023, pronunțată de Judecătoria Petroșani în Dosarul nr. 1.905/278/2023, definitivă prin neapelare, în favoarea intimatei, în nume propriu și în calitate de reprezentant al fiicei minore.

14. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că ordinul de protecție a fost emis pentru o perioadă de 5 luni, respectiv cu începere de la data de 9 martie 2023 și până la 9 august 2023, dispunându-se, totodată, evacuarea temporară a pârâtului-agresor din imobilul în care locuia împreună cu soția și fiica sa, obligarea acestuia la păstrarea unei distanțe minime de 50 metri față de ambele reclamante-victime și la păstrarea unei distanțe minime de 50 metri față de locuința reclamantelor și față de unitatea de învățământ a reclamantei minore, precum și interzicerea pârâtului de a avea orice contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu ambele reclamante.

15. Analizând prevederile art. 49 din Legea nr. 217/2003, instanța a constatat că legiuitorul a instituit o serie de condiții cumulative pentru admiterea cererii de revocare a ordinului de protecție, respectiv: cererea trebuie formulată de către agresor, ordinul de protecție trebuie să fie emis pentru durată maximă, agresorul să fi respectat interdicțiile sau obligațiile impuse, agresorul să fi urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare sau orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță și a fost realizată o evaluare a riscului de recidivă ce indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia.

16. Față de împrejurările cauzei, instanța a constatat că nu este îndeplinită condiția duratei emiterii ordinului de protecție a cărui revocare se solicită, întrucât acesta a fost emis pentru o perioadă de 5 luni, în timp ce durata maximă prevăzută de lege pentru admiterea unei cereri de revocare a unui ordin de protecție este de 6 luni, conform art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003. Astfel, una dintre condițiile prevăzute de lege nu este îndeplinită în speță și, dat fiind caracterul lor cumulativ, nu se impune analiza celorlalte condiții.

17. În ceea ce privește susținerile părților că s-ar fi împăcat, instanța a constatat că acest fapt nu prezintă relevanță din perspectiva revocării unui ordin de protecție, față de dispozițiile imperative ale art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003. Mai mult, ordinul de protecție este obligatoriu pentru ambele părți.

18. Împotriva acestei sentințe au declarat apel ambele părți, solicitând schimbarea în tot a hotărârii atacate și, pe cale de consecință, revocarea ordinului de protecție emis.

19. În motivarea apelului său, petentul a arătat că, prin admiterea excepției inadmisibilității cererii prin care s-a solicitat revocarea ordinului de protecție, se creează o discriminare între o persoană împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată maximă de 6 luni și o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură pe o durată de 5 luni, cum este cazul său, astfel că se creează o diferență de tratament juridic între persoane care se află în situații similare, fapt ce contravine dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituția României.

20. La rândul său, prin apelul formulat, intimata a arătat faptul că în prezent părțile s-au împăcat, iar cei doi copii pe care îi au împreună au nevoie de prezența și susținerea ambilor părinți. A considerat că interpretarea dată de instanța de fond textului de lege incident este greșită și, astfel, îi este încălcat dreptul la viața privată și de familie. A apreciat, de asemenea, că soluția pronunțată în cauză de prima instanță creează o gravă discriminare între o persoană împotriva căreia s-a luat o măsură printr-un ordin de protecție pe o perioadă maximă de 6 luni și una aflată în situația petentului, împotriva căruia s-a emis un ordin de protecție pe o durată de 5 luni, existând o diferență de tratament juridic între persoane care se află în situații similare, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituția României, iar respingerea ca inadmisibilă a cererii de revocare a ordinului de protecție echivalează cu încălcarea dreptului de acces la justiție.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

21. Încheierea de sesizare nu cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, completul de judecată al instanței de trimitere nefăcând nicio referire în acest sens.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Ambii apelanți, atât petentul, cât și intimata, au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea celor patru chestiuni de drept ce au fost preluate întocmai de completul de judecată în dispozitivul încheierii de sesizare.

23. Punctul de vedere al părților a fost exprimat în sensul că prin soluția pronunțată în cauză de prima instanță se creează o gravă discriminare între o persoană împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată maximă de 6 luni și o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură pe o durată de 5 luni, cum este cazul în speță, astfel că există o diferență de tratament juridic între persoane care se află în situații similare, fapt ce contravine dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituția României.

24. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu au formulat puncte de vedere.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

25. Instanța de trimitere a reținut că, în cauză, apelantului-petent i-a fost impus un ordin de protecție în favoarea apelantei-intimate, soția sa și a fiicei lor minore, pe o perioadă de 5 luni — cu începere de la data de 9 martie 2023 și până la 9 august 2023, instanța de judecată dispunând evacuarea acestuia din locuința comună, instituind obligația pentru acesta de a păstra o distanță minimă atât față de respectiva locuință și față de unitatea de învățământ la care învață copilul lor minor, cât și față de soția sa și față de minoră, precum și prohibiția totală de a avea vreun contact cu acestea, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod.

26. Pe parcurs, relațiile dintre părți s-au relaxat, ambii soți căutând soluții pentru anihilarea consecințelor ordinului de protecție respectiv, recurgând la soluția juridică a revocării lui.

27. Or, una dintre condițiile revocării unui astfel de ordin de protecție, prevăzută imperativ, enumerativ și cumulativ prin art. 49 din Legea nr. 217/2003 este aceea ca ordinul de protecție respectiv să fi fost emis pentru durata maximă prevăzută de lege, respectiv 6 luni.

28. Desigur, sub imperiul acestei prime condiții, orice analiză a posibilității de revocare a unui atare ordin de protecție este superfluă – în cazul de față, ordinul de protecție emis în favoarea intimitei și a copilului minor al părților vizând o durată de 5 luni.

29. Cum atât durata în timp a ordinului de protecție emis de către o instanță de judecată, cât și modalitatea concretă de executare a lui, respectiv prohibițiile impuse prin acesta, de regulă, au la bază analiza circumstanțelor cauzale care determină necesitatea emiterii acestuia, precum și personalitatea persoanei vizate, ca fiind un potențial agresor, posibil autor al unor acte de violență, dar și vulnerabilitățile și labilitățile celor protejate, ca potențiale victime, felul relațiilor dintre ele, tipologia faptelor și actelor, gradul lor de agresivitate și recurența, precum și alte elemente și împrejurări relevante ce pot justifica o asemenea măsură, apare a fi în logica lucrurilor ca un ordin de protecție emis pentru durata maximă de timp, prevăzută de lege, de 6 luni, să fie decis spre a preveni riscuri majore pentru părțile implicate și, totodată, să conducă la detensionarea situației conflictuale dintre acestea, spre beneficiul tuturor.

30. De aceea, în baza celei mai simple prezumții, este discutabilă concepția legiuitorului, așa cum rezultă din alin. (1) al art. 49 din Legea nr. 217/2003 — potrivit căruia un ordin de protecție emis pentru o durată maximă de timp, de 6 luni, să poată face obiectul unei revocări, în condițiile textului de lege arătat, spre deosebire de un alt asemenea ordin de protecție care, deși emis pentru o perioadă de timp mai mică, să nu poată fi revocat, în aceleași condiții.

31. În ceea ce privește termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului împotriva hotărârii prin care s-a admis sau s-a respins cererea de revocare a ordinului de protecție, instanța de trimitere a apreciat că, în lipsa unei stipulații exprese, se aplică termenul general de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, spre deosebire de calea de atac exercitată împotriva hotărârii prin care s-a admis ori s-a respins cererea de emiterie a ordinului de protecție, pentru care legiuitorul a menționat expres un termen de 3 zile de la pronunțarea hotărârii pentru exercitarea apelului.

32. În concluzie, raportat la situația „paradoxală” ce rezultă din aplicarea textului de lege menționat în cele două situații ipotetice, s-a apreciat că sunt necesare interpretări ale dispozițiilor art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, precum și în ceea ce privește termenul de sesizare a instanței de control judiciar cu cererea de apel împotriva hotărârii de soluționare a unei cereri de revocare a unui ordin de protecție, solicitările apelanților fiind considerate pertinente, în lipsa unei norme legale care să excludă orice îndoială.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

33. Dintre cele 15 curți de apel, 14 au răspuns solicitării Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulând puncte de vedere argumentate și anexând practică judiciară cu privire la cele patru întrebări formulate prin sesizarea de față.

34. Referitor la prima chestiune — *dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” din cuprinsul art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 are în vedere numai persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă sau se va interpreta în maniera chiar și o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură de protecție pe o durată maximă poate cere*

revocarea ordinului de protecție emis împotriva sa —, opinia unanimă a fost în sensul că această sintagmă are în vedere exclusiv persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durată maximă, arătându-se că prevederea legală este lipsită de echivoc, singura persoană care are calitate procesuală activă într-o cerere având ca obiect revocarea ordinului de protecție fiind potențialul agresor, iar nu și victima.

35. Practică judiciară în acest sens a fost înaintată de *Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Târgu Bujor, Judecătoria Iași, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși, Judecătoria Satu Mare, Tribunalul Argeș, Judecătoria Filiași, Judecătoria Reghin, Tribunalul Prahova, Judecătoria Arad, Tribunalul Arad, Judecătoria Timișoara, Judecătoria Deta, Judecătoria Cluj-Napoca, Tribunalul Cluj, Judecătoria Gherla, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Vișeu de Sus.*

36. Puncte de vedere teoretice au exprimat judecătorii de la *Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Sectorului 5 București, Judecătoria Bolintin-Vale, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Videle, Judecătoria Pașcani, Judecătoria Craiova, Judecătoria Băilești, Judecătoria Calafat, Judecătoria Filiași, Judecătoria Târnăveni, Judecătoria Câmpina, Tribunalul Caraș-Severin și judecătorii arondate Reșița, Caransebeș, Oravița și Moldova Nouă, Judecătoria Întorsura Buzăului, Curtea de Apel Suceava (majoritar), Judecătoria Sibiu, Tribunalul Alba, Judecătoria Turda, Judecătoria Jibou.*

37. Cât privește cea de a doua întrebare din sesizare — *dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” prevăzută de art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 este imperativă și se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ, așa cum sunt prevăzute în art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 —*, într-o opinie majoritară, s-a apreciat că este o condiție imperativă, cu caracter obligatoriu, care se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ.

38. Practică judiciară în acest sens s-a identificat la *Judecătoria Sectorului 1 București (parțial), Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 6 București, Judecătoria Buftea (parțial), Judecătoria Iași, Tribunalul Vaslui, Judecătoria Vaslui, Tribunalul Gorj (parțial), Judecătoria Bacău, Judecătoria Reghin (parțial), Judecătoria Buzău (parțial), Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Judecătoria Zărnești, Judecătoria Turda, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Jibou.*

39. Puncte de vedere teoretice au exprimat judecătorii de la următoarele instanțe: *Tribunalul București — Secția a III-a civilă, Tribunalul București — Secția a V-a civilă (majoritar), Judecătoria Sectorului 1 București, Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 4 București, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman și judecătorii arondate, Judecătoria Videle, Judecătoria Pașcani, Tribunalul Argeș, Tribunalul Dolj, Judecătoria Craiova, Judecătoria Băilești, Judecătoria Calafat, Judecătoria Filiași, Judecătoria Segarcea, Judecătoria Moinești, Judecătoria Onești, Judecătoria Buhuși, Tribunalul Neamț, Judecătoria Târnăveni, Judecătoria Sighișoara, Tribunalul Prahova, Judecătoria Sinaia, Tribunalul Buzău, Judecătoria Râmnicu Sărat, Judecătoria Timișoara, Judecătoria Întorsura Buzăului, Curtea de Apel Suceava (majoritar), Judecătoria Sibiu, Tribunalul Alba, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Vișeu de Sus.*

40. Opinia minoritară asupra acestei chestiuni de drept este în sensul că nu reprezintă o condiție imperativă și se poate deroga de la aceasta, în funcție de circumstanțele cauzei. Spre

exemplu, atunci când există acordul persoanei în favoarea căreia s-a emis ordinul de protecție sau în interesul superior al copilului, indiferent de durata măsurii. În măsura în care motivele care au stat la baza emiterii ordinului de protecție dispar, nemaexistând o stare de pericol față de victimă, agresorul conștientizând într-un timp mai scurt decât cel stabilit de instanță gravitatea acțiunilor sale și repercusiunile faptelor săvârșite, familia dorindu-și reîntregirea, nu poate fi justificată soluția condiționării cercetării temeiniciei cererii de durata valabilității ordinului de protecție.

41. Practică judiciară în acest sens s-a identificat la *Judecătoria Sectorului 1 București (parțial), Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Buftea (parțial), Judecătoria Cornetu, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Satu Mare, Judecătoria Satu Mare, Tribunalul Gorj (parțial), Judecătoria Reghin (parțial), Judecătoria Buzău (parțial), Tribunalul Arad.*

42. Puncte de vedere teoretice au fost exprimate de judecătorii de la *Judecătoria Sectorului 5 București, Judecătoria Cornetu, Tribunalul Galați, Tribunalul Caraș-Severin și judecătorii arondate Reșița, Caransebeș, Oravița și Moldova Nouă.*

43. Opinia majoritară în ceea ce privește cea de a treia chestiune — *dacă o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse* —, a fost în sensul că doar persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe durată maximă poate solicita revocarea acestuia, nu și persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată mai mică decât maximul prevăzut de lege.

44. În susținerea acestei opinii, s-a apreciat că legiuitorul a optat pentru a include, drept condiție pentru solicitarea revocării ordinului de protecție sau a înlocuirii măsurii dispuse, cerința duratei maxime a ordinului de protecție. Chestiunea duratei ordinului de protecție trebuie examinată în corelație cu celelalte cerințe reglementate de art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 care, împreună, configurează un sistem ce permite revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii în condițiile unor garanții suficiente că agresorul s-a îndreptat și nu mai prezintă pericol pentru victima violenței domestice. Astfel, respectarea interdicțiilor sau obligațiilor impuse, precum și urmarea consilierii psihologice, psihoterapiei etc. sunt credibile ca dovezi ale corectării comportamentului față de victimă în situația în care au loc pe o perioadă mai îndelungată de timp, fiind astfel posibil a se observa consecvența în îndeplinirea obligațiilor impuse și schimbările pozitive intervenite în atitudinea agresorului.

45. Practică judiciară a fost identificată și transmisă de: *Judecătoria Sectorului 6 București, Judecătoria Sectorului 1 București (parțial), Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Buftea (parțial), Judecătoria Iași, Tribunalul Vaslui, Judecătoria Vaslui, Tribunalul Gorj (parțial), Judecătoria Bacău, Judecătoria Reghin (parțial), Judecătoria Buzău (parțial), Tribunalul Timiș, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Judecătoria Zărnești, Judecătoria Săveni, Judecătoria Fălcieni, Judecătoria Sibiu, Judecătoria Gherla, Judecătoria Turda, Judecătoria Cluj-Napoca, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud.*

46. Puncte de vedere teoretice în sensul acestei opinii au fost exprimate de judecătorii de la *Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, Tribunalul București — Secția a V-a civilă (majoritar), Judecătoria Sectorului 2 București (majoritar), Judecătoria Sectorului 6 București, Judecătoria Sectorului 3 București, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Buftea (parțial), Judecătoria Videle, Judecătoria Pașcani, Judecătoria Hârlău, Judecătoria Răducăneni, Tribunalul Argeș, Tribunalul Dolj, Judecătoria Craiova, Judecătoria Calafat, Judecătoria Filiași, Judecătoria Segarcea, Judecătoria Moinești,*

Tribunalul Neamț, Judecătoria Târnăveni, Judecătoria Sighișoara, Tribunalul Prahova, Judecătoria Câmpina, Judecătoria Vălenii de Munte, Tribunalul Buzău, Judecătoria Râmnicu Sărat, Judecătoria Timișoara, Curtea de Apel Suceava (majoritar), Tribunalul Alba, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Vișeu de Sus, Judecătoria Jibou.

47. Într-o altă opinie s-a apreciat că și persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.

48. Potrivit argumentelor invocate, durata pentru care a fost dispus ordinul de protecție nu este o chestiune de natură să înfrângă principiile de ordin constituțional, respectiv egalitatea în drepturi a cetățenilor, considerându-se că un agresor în privința căruia s-a dispus o măsură pe durata maximă (deci, prin ipoteză, mai periculos) ar fi mai privilegiat, în sensul în care legiuitorul i-ar fi pus la dispoziție numai lui un resort legal. Plecând de la metoda de interpretare *a fortiori*, în sensul că, în măsura în care legea permite persoanei față de care s-a luat măsura emiterii unui ordin de protecție pe durata maximă să solicite revocarea ordinului de protecție, cu atât mai mult poate solicita revocarea o persoană cu privire la care măsura emiterii ordinului de protecție s-a luat pe o durată mai mică decât cea maximă prevăzută de lege.

49. Practică judiciară a fost transmisă de: *Judecătoria Sectorului 1 București (parțial), Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Buftea (parțial), Judecătoria Cornetu, Tribunalul Iași, Tribunalul Satu Mare, Judecătoria Satu Mare, Tribunalul Gorj (parțial), Judecătoria Reghin (parțial), Judecătoria Buzău (parțial), Tribunalul Arad, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Judecătoria Săliște, Judecătoria Zalău.*

50. Puncte de vedere teoretice în sensul acestei opinii au fost exprimate de judecătorii de la *Tribunalul București — Secția a III-a civilă, Judecătoria Sectorului 5 București, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Buftea (parțial), Tribunalul Teleorman și judecătorii arondate Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Zimnicea, Tribunalul Galați (majoritar), Judecătoria Băilești, Judecătoria Onești, Judecătoria Buhuși, Judecătoria Sinaia, Tribunalul Caraș-Severin și judecătorii arondate Reșița, Caransebeș, Oravița și Moldova Nouă, Judecătoria Întorsura Buzăului.*

51. Cu privire la ultima chestiune de drept — *care este termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului ce se declară împotriva sentinței civile prin care se dispune admiterea sau respingerea cererii de revocare a ordinului de protecție: 3 zile de la pronunțarea hotărârii sau 30 de zile de la comunicarea hotărârii* —, într-o opinie, s-a arătat că art. 45 din Legea nr. 217/2003 stabilește un termen de 3 zile de la pronunțare/comunicare, numai în ceea ce privește hotărârea prin care se soluționează cererea de emiterie a ordinului de protecție. În schimb, nu este stipulat un astfel de termen și pentru cererea de revocare a ordinului de protecție. Din acest motiv, în lipsa unui atare termen special, s-a apreciat că se va aplica termenul general de 30 de zile de la comunicarea sentinței, prevăzut de art. 468 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiind nepermis să se facă o adăugare la lege.

52. Hotărâri judecătorești în acest sens au pronunțat *Judecătoria Sectorului 1 București, Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Sectorului 3 București (parțial), Judecătoria Iași (parțial), Judecătoria Vaslui (parțial), Judecătoria Satu Mare, Judecătoria Reghin (parțial), Judecătoria Timișoara (majoritar), Judecătoria Zărnești (parțial), Judecătoria Sibiu, Judecătoria Vișeu de Sus (parțial).*

53. Puncte de vedere teoretice în sensul acestei opinii au fost exprimate de judecătorii de la *Tribunalul București — secțiile a III-a și a IV-a civile, Judecătoria Sectorului 1 București,*

Judecătoria Sectorului 2 București, Judecătoria Sectorului 3 București (majoritar), Judecătoria Sectorului 5 București, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Cornetu (parțial), Tribunalul Galați (majoritar), Judecătoria Hârlău, Judecătoria Răducăneni, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Argeș, Tribunalul Dolj, Judecătoria Calafat, Judecătoria Moinești, Judecătoria Târnăveni, Judecătoria Sinaia, Tribunalul Caraș-Severin și judecătorii arondate Reșița, Caransebeș, Oravița și Moldova Nouă, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Baia Mare.

54. Într-o altă opinie s-a apreciat că termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului împotriva sentinței civile prin care se dispune admiterea sau respingerea cererii de revocare a ordinului de protecție este de 3 zile de la pronunțare, în baza art. 49 alin. (3) coroborat cu art. 45 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, considerându-se că este vorba despre o cerere în materia ordinului de protecție, cu caracter special și urgent, astfel că sunt aplicabile aceleași reguli.

55. Practică judiciară s-a identificat la *Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Sectorului 2 București (parțial), Judecătoria Sectorului 3 București (parțial), Judecătoria Sectorului 6 București, Judecătoria Buftea, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Târgu Bujor, Tribunalul Iași, Judecătoria Iași (parțial), Judecătoria Pașcani, Judecătoria Vaslui (parțial), Judecătoria Huși, Judecătoria Satu Mare, Judecătoria Slatina, Judecătoria Corabia, Judecătoria Filiași, Judecătoria Segarcea, Judecătoria Bacău, Judecătoria Reghin (parțial), Tribunalul Prahova, Judecătoria Vălenii de Munte, Judecătoria Buzău, Judecătoria Arad, Judecătoria Lugoj, Judecătoria Deta, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Judecătoria Zărnești (parțial), Judecătoria Întorsura Buzăului, Judecătoria Săveni, Judecătoria Fălțiceni, Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, Judecătoria Săliște, Judecătoria Cluj-Napoca, Tribunalul Cluj, Judecătoria Gherla, Judecătoria Turda, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Vișeu de Sus (parțial), Judecătoria Zalău, Judecătoria Jibou.*

56. Puncte de vedere teoretice în sensul acestei opinii au fost exprimate de judecătorii de la *Tribunalul București — Secția a V-a civilă (majoritar), Judecătoria Sectorului 6 București, Tribunalul Ialomița (majoritar), Judecătoria Cornetu (parțial), Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman și judecătorii arondate Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Zimnicea, Judecătoria Videle, Judecătoria Craiova, Judecătoria Băilești, Judecătoria Onești, Judecătoria Buhuși, Tribunalul Neamț, Judecătoria Sighișoara, Judecătoria Câmpina, Tribunalul Buzău, Judecătoria Râmnicu Sărat, Curtea de Apel Suceava (majoritar), Tribunalul Alba.*

57. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii, cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. **Jurisprudența Curții Constituționale**

58. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 728 din 8 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 11 ianuarie 2021, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003, forma anterioară ultimei republicări a legii (actualul art. 49 — după republicarea legii în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 15 octombrie 2020), fiind vizate însă perspective diferite față de cele invocate în sesizarea pendinte. Astfel, autorul excepției a criticat, pe de o parte, faptul că cererea de revocare a ordinului de protecție este soluționată de același judecător ca cel care a emis ordinul de protecție sau ca cel care a mai soluționat o cerere de revocare, iar, pe de altă parte, faptul că, în cadrul soluționării cererii de revocare a ordinului de protecție, nu se dă posibilitatea celui acuzat să își exprime punctul de vedere, fiindu-i astfel încălcat dreptul la apărare.

59. De asemenea, referitor la procedura de soluționare a cererii de emitere a ordinului de protecție, pot fi menționate deciziile Curții Constituționale nr. 676 din 2 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 16 februarie 2018, nr. 826 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 11 februarie 2019, nr. 264 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 22 iunie 2017, nr. 139 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 366 din 17 mai 2017.

IX. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

60. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată în procedurile de unificare a practicii judiciare, a fost identificată Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020, prin care Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003: „*În situația în care persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție nu este implicată într-un dosar penal, pentru a se dispune revocarea ordinului nu trebuie întocmită de către serviciul de probațiune o evaluare a riscului de recidivă, conform art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003. În acest caz, instanța va efectua o evaluare proprie a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție.*”

X. **Raportul asupra chestiunii de drept**

61. Judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

XI. **Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării**

62. Sesizarea formulată în prezenta cauză vizează, în esență, trei probleme de drept, cu privire la care instanța de trimitere, Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă, a apreciat că sunt îndeplinite condițiile pentru deschiderea procedurii hotărârii prealabile.

63. Astfel, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție o interpretare jurisdicțională de principiu a dispozițiilor art. 49 din Legea nr. 217/2003, în sensul de a stabili:

a) dacă sintagma „*persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse*” prevăzută de art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 are în vedere „numai” persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă sau se va interpreta în maniera „chiar și” o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură de protecție pe o durată maximă poate cere revocarea ordinului de protecție emis împotriva sa;

b) dacă sintagma „*persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse*” prevăzută de art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 este imperativă sau nu și se alătură sau nu celorlalte condiții care trebuie întrunite cumulativ, așa cum sunt prevăzute în alin. (2) al aceluiași text de lege;

c) dacă o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse;

d) care este termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului, în cazul cererii de revocare a ordinului de protecție: termenul special, de 3 zile, reglementat prin art. 45 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, pentru ipoteza cererii de emitere a unui ordin de protecție sau termenul de apel de drept comun, acela de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, reglementat prin art. 468 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

64. Sesizarea vizează alin. (1) și (3) ale art. 49 din Legea nr. 217/2003, cea de-a treia întrebare fiind înglobată în primele două, întrucât răspunsul oferit acestora este implicit și pentru întrebarea nr. 3. Dispozițiile legale vizate sunt cele care reglementează condițiile pretinse titularului unei cereri de revocare/înlocuire a măsurii dispuse printr-un ordin de protecție și regimul juridic al căii de atac, în cazul unei astfel de cereri.

65. Pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept esențiale, ivite într-o cauză aflată în curs de soluționare în ultimă instanță, menită să elimine riscul apariției și dezvoltării unei jurisprudențe neunitare, este legal condiționată prin textul normativ care asigură cadrul legal al utilizării acestei proceduri.

66. Astfel, conform dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

67. Analiza normei juridice mai sus evocate permite concluzia potrivit căreia deschiderea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, concomitent, următoarele condiții de admisibilitate: a) existența unei cauze pendinte, o judecată în curs de soluționare pe rolul unei instanțe; b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau al unui tribunal; c) acest complet să fi fost legal investit cu soluționarea litigiului în ultimă instanță; d) în cursul judecății, să se ivească o chestiune de drept esențială, de care depinde soluționarea pe fond a cauzei respective; e) chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate; f) această chestiune de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii, în curs de soluționare.

68. Verificarea prezentei sesizării, în raport cu cerințele legii, anterior enunțate, pune în evidență faptul că doar unele dintre condițiile legale de admisibilitate sunt îndeplinite.

69. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet de judecată al Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, investit cu soluționarea apelurilor declarate de părțile în proces împotriva unei sentințe pronunțate în primă instanță de Judecătoria Petroșani, în soluționarea unei cereri de revocare a măsurii dispuse printr-un ordin de protecție, întemeiată în drept pe art. 49 din Legea nr. 217/2003.

70. Titularul sesizării — completul investit cu judecata apelului — urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, întrucât, în materia în care a fost promovată acțiunea aflată în curs de soluționare, hotărârile pronunțate sunt supuse exclusiv apelului, fiind astfel definitive, în raport cu dispozițiile art. 483 alin. (2) teza finală și art. 634 alin. (1) pct. 4 teza întâi din Codul de procedură civilă.

71. Sunt îndeplinite, așadar, condițiile referitoare la existența unei cauze aflate în curs de judecată, în competența legală a unui complet de judecată al unui tribunal, investit să judece litigiul în ultimă instanță.

72. Din verificările efectuate se constată că este întrunită, de asemenea, cerința ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat anterior, în cadrul unui mecanism de unificare a jurisprudenței, asupra chestiunii de drept enunțate. Totodată, nu există un recurs în interesul legii în curs de soluționare, privitor la această chestiune. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul

Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu există, în prezent, practică judiciară care să justifice promovarea unui eventual recurs în interesul legii, în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

73. Referitor la cerința ivirii unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, legiuitorul instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, să fie probată legătura necesară între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

74. Elementele prezentei sesizări pun în evidență existența legăturii necesare între chestiunea de drept referitoare la condițiile de admisibilitate a unei cereri de revocare a ordinului de protecție, apreciate din perspectiva titularului unei astfel de cereri, și soluționarea pe fond a cauzei aflate în curs de judecată.

75. Astfel, acțiunea a fost soluționată, în primă instanță, prin Sentința civilă nr. 2.496 din 21 aprilie 2023, pronunțată de Judecătoria Petroșani în Dosarul nr. 3.382/278/2023, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, a cererii formulate de reclamant la 20 aprilie 2023, având ca obiect revocarea ordinului de protecție dispus prin Sentința civilă nr. 1.566 din 9 martie 2023, pronunțată de Judecătoria Petroșani în Dosarul nr. 1.905/278/2023 (definitivă prin neapelare) în favoarea intimetei, în nume propriu și în calitate de reprezentant al fiicei minore.

76. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că nu este îndeplinită condiția duratei emiterii ordinului de protecție a cărui revocare se solicită, întrucât acesta a fost emis pentru o perioadă de 5 luni, în timp ce durata maximă prevăzută de lege pentru admiterea unei cereri de revocare a unui ordin de protecție este de 6 luni, conform art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003. Una dintre condițiile prevăzute de lege nu este îndeplinită în speță și, dat fiind caracterul lor cumulativ, nu se impune analiza celorlalte condiții. În privința susținerilor părților în proces, conform cărora ar fi intervenit o împăcare, instanța a constatat că acest fapt nu prezintă relevanță, din perspectiva revocării unui ordin de protecție, față de dispozițiile imperative ale art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003.

77. Împotriva acestei sentințe au declarat apel ambele părți, solicitând schimbarea în tot a hotărârii atacate și, pe cale de consecință, revocarea ordinului de protecție emis împotriva reclamantului.

78. În motivarea apelurilor, atât reclamantul, cât și pârâta au susținut, în esență, că, prin admiterea excepției inadmisibilității cererii prin care s-a solicitat revocarea ordinului de protecție, se creează o discriminare între persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată maximă, de 6 luni, și persoana împotriva căreia s-a dispus aceeași măsură, pe o durată de numai 5 luni. Această diferență de tratament juridic între persoane care se află în situații similare contravine dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituția României. Totodată, prin apelul propriu, pârâta a solicitat o soluție în fond asupra cererii de revocare, învederând faptul că, în prezent, părțile s-au împăcat, iar cei doi copii pe care îi au împreună au nevoie de prezența și de susținerea ambilor părinți. A considerat că interpretarea dată de prima instanță textului de lege incident este greșită și, astfel, îi este încălcat dreptul la viața privată și de familie.

79. Având în vedere soluția dată cauzei în primă instanță, precum și criticile formulate de cele două părți în apel, care pun în discuție modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, indiscutabil, soluția în calea de atac exercitată depinde, în principal, de lămurirea prealabilă a înțeleșului acestei norme juridice. Există, așadar, legătura necesară între dezlegarea acestui aspect, obiect al sesizării, și soluționarea cauzei pe fondul criticilor din apel, care vizează, în mod prioritar, excepția inadmisibilității acțiunii, apreciată în raport cu prevederile art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003.

80. Aplicabilitatea sau inaplicabilitatea textului normativ anterior evocat va conduce la confirmarea soluției primei instanțe, din perspectiva acestui motiv de apel, echivalent soluționării pricinii pe calea unei excepții procesuale, sau va determina, în limitele cererilor de apel și ale soluțiilor posibile, analizarea fondului raportului juridic dedus judecății.

81. Împrejurarea că este vorba despre un aspect de drept procesual supus analizei este irelevantă din punctul de vedere al admisibilității sesizării, câtă vreme, în jurisprudența dezvoltată în aplicarea acestei instituții, a hotărârii prealabile, instanța supremă a statuat, în mod repetat, că obiectul sesizării îl poate constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procesual dacă, prin consecințele pe care le produce, interpretarea normei de drept are aptitudinea de a determina, de a influența soluționarea raportului de drept dedus judecății (în acest sens, a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 20 ianuarie 2014; Decizia nr. 2 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 9 aprilie 2014; Decizia nr. 8 din 27 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015; Decizia nr. 9 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 26 mai 2016; Decizia nr. 36 din 4 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 24 iunie 2020; Decizia nr. 18 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 10 martie 2020; Decizia nr. 20 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 25 martie 2020).

82. Această condiție, a legăturii necesare între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond, nu se verifică însă în privința regimului juridic al căii de atac, astfel cum apare acesta reglementat prin art. 49 alin. (3) din Legea nr. 217/2003, chestiune de drept ce a fost supusă interpretării, prin ultima întrebare formulată de autorul prezentei sesizări.

83. Actul de sesizare nu relevă faptul că, în cadrul soluționării celor două apeluri, s-ar fi pus în discuție termenul de exercitare a acestora, în contextul unei excepții de procedură pentru exercitarea dreptului la apel cu întârziere, excepție invocată de părți ori de instanță din oficiu. Dimpotrivă, înscrisurile anexate actului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție relevă faptul că, în pofida mențiunilor exprese referitoare la calea de atac de drept comun, cuprinse în dispozitivul sentinței, părțile au avut în vedere termenul special, de 3 zile de la pronunțarea hotărârii, prevăzut de art. 45 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, iar nu termenul general de 30 de zile de la comunicare. Prin urmare, nu a fost probat că acest complet de judecată — titular al sesizării — este chemat să se pronunțe cu privire la regimul juridic al căii de atac promovate, în ceea ce privește specificul acesteia și/sau al termenului procedural în care poate fi exercitată. De altfel, nici motivarea sesizării nu pune în evidență existența unei legături între această problemă de drept, a termenului de apel în cazul unei cereri de revocare a ordinului de protecție, și aspectele care au fost supuse analizei instanței de apel și pe care aceasta este chemată să le clarifice, astfel încât o dezlegare în privința regimului juridic al căii de atac să fie utilă cauzei pendinte.

84. În absența unei asemenea legături, chestiunea de drept referitoare la termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului, în cazul cererii de revocare sau de înlocuire a măsurii dispuse printr-un ordin de protecție, rămâne una ipotetică, întrucât ea nu privește interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege care să intereseze, în concret, soluționarea celor două apeluri aflate pe rolul instanței de trimitere.

85. Față de cele expuse, se constată că pentru ultima întrebare formulată nu este îndeplinită condiția de admisibilitate ca soluționarea cauzei pendinte pe rolul instanței de trimitere să

depindă de lămurirea chestiunii de drept supuse interpretării de principiu, prin mecanismul hotărârii prealabile.

86. Din perspectiva condiției referitoare la noutatea chestiunii de drept care face obiectul sesizării, cu titlu preliminar, se evidențiază caracterul distinct al acesteia, în raport cu cerința ca asupra ei să nu fi statuat, anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție, printr-un mecanism legal de unificare a jurisprudenței.

87. În absența unor criterii legale de determinare a conținutului acestei noțiuni, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, în jurisprudența sa constantă (a se vedea Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014) a statuat în sensul că cerința noutății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare, cărora instanțele nu le-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de unul anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept mai vechi (a se vedea Decizia nr. 10 din 20 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 14 noiembrie 2014). În egală măsură, noutatea chestiunii de drept, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, poate constitui și atributul unei reglementări mai vechi, dar asupra căreia instanța de judecată este chemată să se pronunțe în prezent, atunci când aplicarea frecventă a normei juridice vechi a devenit actuală, astfel că textele de lege supuse interpretării suscită, recent, în fața instanțelor de judecată, o dificultate a aplicării lor și creează premisele apariției unei practici neunitare la nivel național (a se vedea Decizia nr. 45 din 14 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 934 din 20 noiembrie 2019).

88. Așadar, indiferent de faptul că suntem în prezența unei reglementări legislative nou-intrate în vigoare ori a uneia mai vechi, esențial este ca problema de drept care face obiectul sesizării să fie susceptibilă de a genera, în viitor, o practică judiciară neunitară; pe măsură ce chestiunea de drept primește o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări concretizate într-o practică judiciară consacrată, fie ea și una neunitară, însă substanțială, caracterul de noutate se pierde.

89. Prin urmare, depășirea unei jurisprudențe incipiente, în curs de formare, și conturarea unei practici judiciare în legătură cu problema de drept supusă unei interpretări de principiu conduc la concluzia caracterului inadmisibil al sesizării, întrucât scopul unei hotărâri prealabile, acela de a preîntâmpina o practică neunitară, nu mai poate fi atins.

90. Premisele stabilirii caracterului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită rezidă, așadar, în asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile, aceea de prevenire a jurisprudenței neunitare, prin evitarea paralelismului și suprapunerii cu recursul în interesul legii. În consecință, ori de câte ori un astfel de mecanism se cere a fi declanșat pentru a oferi o soluție unei practici judiciare divergente, deja existente, sesizarea este inadmisibilă, întrucât ea nu răspunde exigențelor legii referitoare la noutatea problemei de drept.

91. În acești parametri de evaluare a cerinței noutății chestiunii de drept, se observă că dispozițiile legale a căror interpretare au prilejuit formularea prezentei sesizări pot fi identificate în cuprinsul unui act normativ adoptat și intrat în vigoare cu 20 de ani în urmă. Este adevărat că Legea nr. 217/2003, ulterior intrării ei în vigoare, a suferit numeroase completări, modificări și republicări, însă textul normativ vizat de această trimitere preliminară a fost introdus și a devenit activ, în forma actuală, încă din anul 2012. Astfel, în forma de bază a legii, regimul juridic al revocării ordinului de protecție apărea reglementat prin art. 26, iar titularul unei astfel de cereri putea fi „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură de protecție”, fără nicio condiționare referitoare la durata măsurii.

Prin art. I pct. 29 din Legea nr. 25/2012 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 13 martie 2012 (*Legea nr. 25/2012*), după art. 27 s-au introdus unsprezece noi articole, astfel că art. 26 a devenit art. 27¹⁰, cu un conținut modificat în ceea ce privește titularul cererii de revocare a măsurii luate printr-un ordin de protecție, care poate fi „*persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă*”. Legea a fost republicată, în temeiul dispozițiilor art. IV din Legea nr. 25/2012, dându-se textelor o nouă numerotare, astfel că art. 27¹⁰ a devenit art. 34. Ultima republicare a legii a avut loc în data de 15 octombrie 2020 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 15 octombrie 2020), în temeiul art. II din Legea nr. 183/2020 privind modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, dându-se textelor o nouă numerotare, prin efectul căreia art. 34 a devenit actualul art. 49, fără modificări în privința dispozițiilor care fac obiectul prezentei sesizări.

92. Cât privește aplicarea acestei norme juridice, respectiv dificultatea aplicării prezente a acesteia, verificările efectuate de către Înalta Curte de Casație și Justiție pun în evidență faptul că, la nivelul a 14 curți de apel din țară, există conturată o bogată jurisprudență, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 49 din Legea nr. 217/2003, majoritatea acestor instanțe indicând hotărâri judecătorești. Instanțele s-au confruntat cu problematica adusă în discuție prin sesizare, iar numărul hotărârilor care o reflectă este unul semnificativ, fiind depusă practică judiciară începând cu anul 2015 și până în prezent.

93. Astfel, într-o largă majoritate, s-a apreciat că sintagma „*persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse*” din cuprinsul art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 are în vedere exclusiv persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durată maximă, arătându-se că prevederea legală este lipsită de echivoc, singura persoană care are calitate procesuală activă într-o cerere având ca obiect revocarea ordinului de protecție fiind potențialul agresor, iar nu și victima, iar condiția referitoare la durată maximă pentru care s-a dispus măsura prin ordinul de protecție este o condiție imperativă, cu caracter obligatoriu, care se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ; chestiunea duratei ordinului de protecție trebuie examinată în corelație cu celelalte condiții reglementate de art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, care, împreună, configurează un sistem ce permite revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii în condițiile unor garanții suficiente că agresorul s-a îndreptat și nu mai prezintă pericol pentru victima violenței domestice. Prin urmare, doar persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe durată maximă poate solicita revocarea acestuia, nu și persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată mai mică decât maximul prevăzut de lege.

94. Alte instanțe, dimpotrivă, au apreciat că și persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse, durata pentru care a fost dispus ordinul de protecție nefiind o chestiune de natură să înfrângă principiul de ordin constituțional, respectiv egalitatea în drepturi a cetățenilor. Se consideră că un agresor în privința căruia s-a dispus o măsură pe durată maximă (deci, prin ipoteză, mai periculos) ar fi mai privilegiat, în sensul în care legiuitorul i-ar fi pus la dispoziție numai lui un resort legal. Evocând raționamentul *a fortiori*, aceste instanțe au concluzionat în sensul că, în măsura în care legea permite persoanei față de care s-a luat măsura emiterii unui ordin de protecție pe durată maximă să solicite revocarea ordinului de protecție, cu atât mai mult poate solicita revocarea o persoană

cu privire la care măsura emiterii ordinului de protecție s-a luat pe o durată mai mică decât cea maximă prevăzută de lege.

95. Rezultă că practica judiciară este deja bine conturată, pentru toate chestiunile vizate prin sesizarea adresată instanței supreme, hotărârile judecătorești transmise de curțile de apel și punctele de vedere exprimate relevând existența unei orientări jurisprudențiale neunitare. Așa fiind, scopul urmărit prin declanșarea procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile, acela de a preveni o practică neunitară, nu mai poate fi atins. Procedura hotărârii prealabile nu poate oferi o soluție unei jurisprudențe divergente deja existente, consolidate chiar, prin pronunțarea unui număr semnificativ de hotărâri, în decursul celor 11 ani de la apariția formei actuale a textului normativ a cărui interpretare se solicită. În caz contrar, s-ar atribui acestui mecanism de unificare jurisprudențială specificul și funcțiile recursului în interesul legii, contravenind astfel intenției legiuitorului, care a dorit să excludă suprapunerea și paralelismul celor două instrumente de unificare a practicii judiciare.

96. În aceste circumstanțe, pentru toate cele ce precedă, se constată că nu este îndeplinită condiția noutății chestiunii de drept, evaluată din perspectiva actualității acesteia, a aptitudinii de a crea, în viitor, o divergență jurisprudențială. Evidențierea unor puncte de vedere exprimate de instanțe cu suficientă claritate, în timp, în sensul celor două orientări jurisprudențiale, în legătură cu problemele de drept care fac obiectul sesizării, conduce la concluzia inadmisibilității prezentei sesizări.

97. Cu referire la cerința existenței unei chestiuni de drept având, în mod obligatoriu, anumite caracteristici și supusă interpretării în anumite condiții procedurale, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept subliniază că aceasta este de esența mecanismului de unificare jurisprudențială constând în pronunțarea unei hotărâri prealabile cu valoare de principiu și obligatorie pentru instanțe. Cu toate acestea, legea de procedură nu definește sintagma „*chestiune de drept*”, revenindu-i doctrinei și jurisprudenței obligatorii a instanței supreme rolul de a-i stabili, în timp, conținutul.

98. Astfel, în doctrină s-a arătat că pentru a fi în prezența unei chestiuni de drept, în sensul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, problema de drept identificată trebuie să fie una reală, veritabilă, susceptibilă de a genera interpretări diferite ale unui text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare (V. Ciobanu, M. Nicolae coordonatori, *Noul cod de procedură civilă comentat și adnotat*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, vol. I, p. 1214).

99. În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că, pentru a fi vorba despre o problemă de drept reală, se cere ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a se interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

100. Așadar, pentru a fi considerată reală, chestiunea de drept trebuie să privească fie posibilitatea interpretării diferite sau contradictorii a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete ori, după caz, incerte, fie incidența unor principii generale, al căror conținut sau sferă de aplicare sunt discutabile (a se vedea Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016). Simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru inițierea mecanismului de unificare jurisprudențială, reprezentat de pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 88 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 februarie 2018).

101. Nu orice chestiune de drept poate fi supusă interpretării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care ridică problema precarității textelor de lege, a caracterului lor dual și complex. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul instanței legal investite, acela de a judeca în mod direct și efectiv procesul, rol consacrat constituțional. Instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul unei astfel de proceduri, cu interpretarea și aplicarea legii în scopul soluționării efective a cauzei aflate pe rol, atribut care se impune cu necesitate să rămână în sfera de competență exclusivă a instanței de judecată legal investite cu soluționarea procesului (în acest sens, Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016; Decizia nr. 31 din 15 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 471 din 22 iunie 2017). Cu alte cuvinte, chestiunea de drept, în înțelesul art. 519 din Codul de procedură civilă, este absolut necesar să rezulte din interpretarea diferită sau contradictorie a unei anumite dispoziții a legii, iar nu din aplicarea acesteia la circumstanțele particulare ale cauzei deduse judecătii.

102. Întrucât de chestiunea de drept enunțată în cuprinsul actului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept depinde rezolvarea pe fond a cauzei, înseamnă că ea trebuie să fie nu doar reală, ci și una importantă și să se regăsească în soluția care va fi cuprinsă în dispozitivul hotărârii, indiferent după cum cererea este admisă sau respinsă (M. Tăbărcă, *Drept procesual civil, Teoria generală*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 603).

103. Totodată, relativ la această condiție, a existenței unei chestiuni de drept, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a precizat că problema de drept care necesită cu pregnanță să fie lămurită trebuie să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, apt să justifice nevoia de interpretare realizată prin mijlocirea instanței supreme într-un dublu scop: acela al unei rezolvări de principiu și acela al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii (a se vedea Decizia nr. 20 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 25 martie 2020).

104. În concluzie, se poate reține că sintagma „chestiune de drept” are un conținut semantic complex, menit să identifice, în esență, o problemă de drept reală, esențială și dificilă.

105. Verificându-se, în contextul acestor considerente, doctrinare și jurisprudențiale, cerința referitoare la investirea instanței supreme cu o „chestiune de drept”, se constată că ea nu a fost demonstrată, în cazul prezentei sesizări.

106. Chestiunea de drept cu a cărei lămurire a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție vizează, în esență, interpretarea și aplicarea prevederilor art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003.

107. Un examen al încheierii prin care s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea de principiu a chestiunii de drept în discuție relevă faptul că instanța de apel, legal investită cu soluționarea procesului, nu a evocat motivele pentru care ar putea fi reținută existența unei chestiuni de drept veritabile, esențiale și complexe, în măsură să justifice o interpretare de principiu a legii incidente, solicitată instanței supreme.

108. Dimpotrivă, instanța de apel a expus, cu suficientă claritate, propriul său raționament juridic, interpretând textele de lege incidente, iar acesta nu pune în evidență caracterul îndoielnic, neclar al normei de drept, o posibilă necorelare cu alte dispoziții legale și nici dificultatea reală a chestiunii de drept. Astfel, instanța de trimitere reține că una dintre condițiile

revocării unui ordin de protecție, prevăzute imperativ, enumerativ și cumulativ prin art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, o reprezintă aceea ca ordinul de protecție să fi fost emis pentru durata maximă prevăzută de lege, de 6 luni. Or, „sub imperiul acestei prime condiții, orice analiză a posibilității de revocare a unui atare ordin de protecție este superflua — în cazul de față, ordinul de protecție emis în favoarea intimitei și a copilului minor al părților vizând o durată de 5 luni”. În aprecierea instanței de sesizare, „este discutabilă concepția legiuitorului, așa cum rezultă din alin. (1) al art. 49 din Legea nr. 217/2003 — potrivit căruia un ordin de protecție emis pentru o durată maximă de timp, de 6 luni, să poată face obiectul unei revocări în condițiile textului de lege arătat, spre deosebire de un alt asemenea ordin de protecție, care, deși emis pentru o perioadă de timp mai mică, să nu poată fi revocat în aceleași condiții”. În ceea ce privește termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului împotriva hotărârii prin care s-a admis sau s-a respins cererea de revocare a ordinului de protecție, aceeași instanță de trimitere apreciază că, în lipsa unei stipulații exprese, se aplică termenul general de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, întrucât regimul căii de atac, în cazul emiterii unui ordin de protecție, este unul special, reglementat prin dispoziții de excepție, care nu pot fi aplicate extensiv, pentru a include situații necuprinse în ipoteza acesteia. Or, regulile care derogă de la o dispoziție generală, fiind reguli speciale și de strictă interpretare și aplicare, se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, așa încât, în absența unor dispoziții exprese și derogatorii, se aplică dreptul comun în ceea ce privește termenul de apel.

109. În contextul analizei efectuate, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept relevă prevederile art. 49 din Legea nr. 217/2003, conform cărora: „(1) *Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.*

(2) *Revocarea se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:*

a) *agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse;*
b) *agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii;*

c) *dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5.*

(3) *Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a unității de poliție care a pus în executare ordinul de protecție a cărui revocare se solicită. Participarea procurorului este obligatorie.”*

110. Textul normativ evocat apare a fi redactat cu suficientă claritate și precizie, el nu are un caracter lacunar sau îndoielnic și nu poate fi semnalată existența unei dificultăți reale în interpretarea acestuia.

111. Utilizând metoda primordială de interpretare a normei juridice, aceea literală, asemeni instanței de trimitere, se poate concluziona cu ușurință în sensul că alineatul întâi al normei reglementează, prin dispoziții imperative, cine poate fi titularul unei cereri având ca obiect revocarea sau înlocuirea măsurii dispuse printr-un ordin de protecție, conferind acest drept exclusiv persoanei împotriva căreia s-a dispus o astfel de măsură „pe durata maximă”. Aplicând raționamentul *per a contrario*, rezultă că, dacă această condiție imperativă, referitoare la calitatea persoanei, nu este îndeplinită, titularul

cererii nu poate avea calitate procesuală activă. În consecință, cererea se impune a fi respinsă, pentru acest motiv, în considerarea unei excepții procesuale de fond, care va acționa cu efect peremptoriu.

112. Dacă primul alineat reglementează o condiție referitoare la exercițiul dreptului la acțiune, respectiv calitatea procesuală, prin alin. (2) al aceluiași text de lege sunt reglementate, explicit, condițiile de fond ale unei cereri de revocare, precizându-se că ele trebuie îndeplinite cumulativ. Cumulul vizează, așadar, condițiile de fond ale cererii de revocare, condiția referitoare la titularul cererii fiind una distinctă de acestea.

113. În ceea ce privește regimul căii de atac specifice hotărârii prin care o cerere de revocare/modificare a fost soluționată în primă instanță, s-a concluzionat, anterior, că în privința acestei chestiuni nu se verifică condiția legăturii necesare între soluționarea pe fond a cauzei pendinte pe rolul instanței și lămurirea problemei de drept supuse interpretării de principiu, prin mecanismul hotărârii prealabile.

114. Ceea ce se dorește prin prezenta sesizare este ca Înalta Curte de Casație și Justiție să statueze explicit, cu valoare de principiu, că și în ipoteza în care revocarea sau înlocuirea măsurii dispuse prin ordinul de protecție ar fi solicitată de persoana supusă unei astfel de măsuri pentru o durată situată sub maximul prevăzut de lege, ea este legitimată procesual activ să formuleze o astfel de cerere. Totodată, se cere instanței supreme să precizeze care este termenul de apel, în ipoteza

dată, în care norma nu conține nicio dispoziție expresă și derogatorie de la dreptul comun.

115. Or, crearea unui cadru procesual apt să respecte drepturile tuturor celor implicați în mecanismul ordinului de protecție, să ofere garanțiile unui proces echitabil, cu respectarea liberului acces la justiție și fără instituirea vreunei discriminări, prin reglementarea unui regim juridic identic, în situații similare, ține de competența legiuitorului, iar nu a Înaltei Curți de Casație și Justiție, al cărei scop fundamental este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii, printr-o jurisprudență obligatorie, în cadrul mecanismelor de unificare jurisprudențială; rolul decizional conferit instanței supreme urmărește înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării și aplicării normelor ce sunt emise de legiuitor, fără a se putea substitui acestuia.

116. Tot astfel, cercetarea conformității legii cu dispozițiile Constituției României, inclusiv cu cele care consacără principiul egalității în fața legii, adus în discuție de către părțile în proces și de către instanța de apel, prin actuala sesizare, rămâne în competența exclusivă a instanței de contencios constituțional, orice posibilă neconcordanță, sub acest aspect, neputând fi remediată prin procedura hotărârii prealabile.

117. În concluzie, în cazul prezentei sesizări, mecanismul de unificare a practicii judiciare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile nu poate fi activat, atât timp cât legiuitorul a instituit anumite condiții de admisibilitate, restrictive și cumulative, și nu toate acestea sunt îndeplinite, în sensul celor enunțate anterior.

118. Pentru toate aceste considerente, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă, în Dosarul nr. 3.382/278/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

Dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” din cuprinsul art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are în vedere numai persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă sau se va interpreta în maniera chiar și o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură de protecție pe o durată maximă poate cere revocarea ordinului de protecție emis împotriva sa;

Dacă sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” prevăzută de art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 este imperativă și se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ, așa cum sunt prevăzute în art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003;

Dacă o persoană împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată sub maximul prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse;

Care este termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului ce se declară împotriva sentinței civile prin care se dispune admiterea sau respingerea cererii de revocare a ordinului de protecție: 3 zile de la pronunțarea hotărârii sau 30 de zile de la comunicarea hotărârii?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 2 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE DELEGAT AL SECȚIEI I CIVILE

CARMEN ELENA POPOIAG

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 332/2018

privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane*)

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Se aprobă Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane, denumit în continuare *Program*, care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare în vederea realizării de investiții pentru înființarea stânelor montane de către crescătorii de animale din zona montană.

Art. 2. — (1) Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane vizează realizarea de investiții pentru înființarea de stâne montane în localitățile din județele din zona montană.

(2) Investițiile din Program au ca obiectiv valorificarea superioară a produselor montane, limitarea declinului sectorului de producție primară, în scopul asigurării consumului intern, menținerea și crearea de noi locuri de muncă, cu accent deosebit pe stoparea depopulării.

(3) Investițiile prevăzute la alin. (1) respectă prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014—2020, denumite în continuare *Orientări*, partea a II-a, capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 — Ajutoare pentru investiții legate de prelucrarea și comercializarea de produse agricole.

Art. 3. — În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *zona montană* — teritoriul unităților administrativ-teritoriale care îndeplinesc criteriile stabilite în Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 97/1.332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană, unități administrativ-teritoriale prevăzute în anexa nr. 2 la respectivul ordin;

b) *stâna montană* — construcții unde se fac prelucrarea laptelui și obținerea produselor derivate din acesta, adăpostind efectivele de animale, precum și crescătorii de animale;

c) *beneficiari* — persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare; grupuri de producători înființate conform Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare; cooperative agricole constituite în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare; persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperativei, republicată, cu modificările ulterioare; persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, care desfășoară activități în agricultură și/sau industria alimentară;

d) *prelucrarea produselor agricole* — operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în cadrul fermelor care sunt necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare, astfel cum este prevăzută la punctul 2.4 — Definiții, subpunctul (35) din Orientări.

CAPITOLUL II

Modul de finanțare și de accesare a Programului

Art. 4. — (1) Se instituie o schemă de finanțare prin care beneficiarii Programului primesc maximum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile ale investiției în vederea realizării de stâne montane.

(2) Prin Program un beneficiar poate accesa finanțarea prevăzută la alin. (1) o singură dată.

(3) Valoarea schemei de finanțare pentru anul 2022, condițiile de eligibilitate, cheltuielile eligibile, modul de acordare a finanțării, precum și modalitățile de verificare și control se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Autoritatea de implementare este Agenția Națională a Zonei Montane.

Art. 5. — Sprijinul financiar prevăzut la art. 4 se acordă beneficiarilor, așa cum sunt definiți la art. 3 lit. c), în vederea realizării investițiilor.

Art. 6. — (1) Valoarea totală a Programului este de 7 milioane euro și se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(2) Prin hotărâre a Guvernului se stabilește anual bugetul pentru implementarea Programului.

CAPITOLUL III Dispoziții finale

Art. 7. — Stânele montane înființate în cadrul acestui program pot asigura prestări de servicii și altor beneficiari, pe bază de contract de prestări servicii.

Art. 8. — Programul prevăzut la art. 1 se aplică până la data de 31 decembrie 2022, conform Deciziei Comisiei Europene C(2020) 9.360 final care prelungeste Decizia Comisiei Europene C(2020) 3.339 final. Plățile aferente Programului se acordă până cel târziu la data de 29 decembrie 2023.

Art. 9. — (1) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este responsabil pentru recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli în cadrul prezentei scheme de sprijin.

(2) În cazul constatării faptului că s-au acordat, în mod nejustificat, sume în cadrul prezentului program, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane notifică beneficiarii cu privire la obligația restituirii acestor sume.

(3) Dacă beneficiarii nu restituie sumele prevăzute la alin. (2) în termen de 15 zile de la data notificării, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane emite decizii pentru recuperarea sumelor nerestituite.

(4) Decizia de recuperare constituie titlu de creanță și poate fi contestată în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(5) Introducerea contestației pe cale administrativă nu suspendă executarea titlului de creanță.

*) Republicată în temeiul dispozițiilor art. V lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2022 privind modificarea unor acte normative care reglementează programele de sprijin pentru zona montană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 7 septembrie 2022, aprobată prin Legea nr. 264/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 2 octombrie 2023.

Legea nr. 332/2018 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1103 din 27 decembrie 2018.

LEGEA Nr. 333/2018**privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană***

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Se aprobă Programul de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană, denumit în continuare *Program*, care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare în vederea realizării de investiții pentru înființarea centrelor.

Art. 2. — (1) Programul prevăzut la art. 1 vizează realizarea de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură din zona montană.

(2) Investițiile din Program au ca obiectiv valorificarea superioară a produselor montane, limitarea declinului sectorului de producție, în scopul asigurării consumului intern, menținerea și crearea de noi locuri de muncă, cu accent deosebit pe stoparea depopulării.

(3) Investițiile prevăzute la alin. (1) respectă prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014—2020, partea a II-a, capitolul 1, secțiunea 1.1.1.1 — Ajutoare pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară sau, după caz, prevederile secțiunii 1.1.1.4 — Ajutoare pentru investiții legate de prelucrarea și comercializarea de produse agricole.

Art. 3. — (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *zona montană* — teritoriul unităților administrativ-teritoriale care îndeplinesc criteriile stabilite în Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 97/1.332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană, unități administrativ-teritoriale prevăzute în anexa nr. 2 la respectivul ordin;

b) *centre de colectare sau centre de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană* — construcții unde se face preluarea cantităților de fructe de pădure, ciuperci și/sau de plante medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură și au loc operațiuni de sortare, spălare, prelucrare, condiționare și depozitare;

c) *beneficiari* — producători de fructe de pădure, ciuperci și/sau plante medicinale și aromatice din zona montană cărora li se aplică prevederile părții a II-a, capitolul 1, secțiunea 1.1.1.1 — Ajutoare pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară, precum și producători agricoli din zona montană cărora li se aplică prevederile părții a II-a, capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 — Ajutoare pentru investiții legate de prelucrarea și

comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014—2020;

d) *prelucrarea produselor agricole* — operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în cadrul fermelor care sunt necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare, astfel cum este prevăzută la punctul 2.4 — Definiții, subpunctul (35) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014—2020.

(2) Beneficiarii prevăzuți la alin. (1) lit. c) sunt încadrați în următoarele categorii:

a) persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare;

b) grupuri de producători înființate conform Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare;

c) cooperative agricole constituite în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;

d) persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare;

e) persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care desfășoară activități în agricultură și/sau industria alimentară.

CAPITOLUL II

Modul de finanțare și de accesare a Programului

Art. 4. — (1) Se instituie o schemă de finanțare prin care beneficiarii Programului, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (1) lit. c), primesc, după caz:

a) 40% din valoarea cheltuielilor eligibile ale investiției în vederea realizării de centre de colectare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice de cultură în zona montană;

b) 50% din valoarea cheltuielilor eligibile ale investiției în vederea realizării de centre de colectare și prelucrare a fructelor

* Republicată în temeiul dispozițiilor art. V lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2022 privind modificarea unor acte normative care reglementează programele de sprijin pentru zona montană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 7 septembrie 2022, aprobată prin Legea nr. 264/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 2 octombrie 2023.

Legea nr. 333/2018 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1111 din 28 decembrie 2018.

de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană.

(2) Intensitatea sprijinului prevăzută la alin. (1) lit. a) poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale pentru fiecare dintre situațiile prevăzute la lit. a)—c), cu condiția ca ajutorul de stat maximum combinat să nu depășească 90 de puncte procentuale din valoarea cheltuielilor eligibile ale investiției pentru:

a) tinerii fermieri sau fermierii care s-au instalat în cei cinci ani anteriori datei de depunere a cererii de finanțare;

b) investițiile care se realizează în zona montană;

c) investiții colective — investiții realizate de către grupurile de producători, cooperative agricole sau cooperații, prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. b)—d).

(3) Finanțarea prevăzută la alin. (1) și (2) se acordă o singură dată pentru un beneficiar și pentru un singur obiectiv dezvoltat prin Program.

(4) Sumele necesare pentru finanțarea Programului se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, destinate în acest scop.

(5) Valoarea schemei de finanțare pentru anul 2022, condițiile de eligibilitate, cheltuielile eligibile, modul de acordare a finanțării, precum și modalitățile de verificare și control se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Autoritatea de implementare este Agenția Națională a Zonei Montane.

Art. 5. — Sprijinul financiar prevăzut la art. 4 se acordă beneficiarilor în vederea realizării investițiilor stabilite prin Program.

Art. 6. — Valoarea totală a Programului este de 66 milioane euro și se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 7. — Centrele de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană, realizate în cadrul acestui program, pot asigura prestări de servicii și altor beneficiari pe bază de contract de prestări servicii.

Art. 8. — Programul prevăzut la art. 1 se aplică până la data de 31 decembrie 2022, conform Deciziei Comisiei Europene C(2020) 9.360 final care prelungește Decizia Comisiei Europene C(2020) 3.492 final. Plățile aferente Programului se acordă până cel târziu la data de 29 decembrie 2023.

Art. 9. — (1) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este responsabil pentru recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli în cadrul prezentului program.

(2) În cazul constatării faptului că s-au acordat, în mod nejustificat, sume în cadrul prezentului program, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane notifică beneficiarii cu privire la obligația restituirii acestor sume.

(3) Dacă beneficiarii nu restituie sumele prevăzute la alin. (2) în termen de 15 zile de la data notificării, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane emite decizii pentru recuperarea sumelor nerestituite.

(4) Decizia de recuperare constituie titlu de creanță și poate fi contestată în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(5) Introducerea contestației pe cale administrativă nu suspendă executarea titlului de creanță.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

